

Sieťové predpisy EÚ a vplyv na prenosovú sústavu

Sieťové predpisy

Ustanovené tzv. 3. energetickým balíčkom z roku 2009, konkrétne v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) 714/2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny.

Cieľom má byť dosiahnutie jednotného európskeho vnútorného trhu s energiami a bezpečného a konkurencieschopného európskeho energetického sektora.

Balík bude pozostávať z celkovo 8 nariadení EK, ktorými sa ustanovujú buď sieťové predpisy (Network Codes, NC) alebo usmernenia (Guidelines, GL).

Sú zatriedené do troch skupín

- pripojovacie
- prevádzkové
- trhové

Rozdelenie sieťových predpisov

- **pripojovacie**

Network Code on requirements for grid connection of generators – RfG

Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/631, ktorým sa stanovuje sieťový predpis pre požiadavky na pripojenie výrobcov elektriny do elektrizačnej sústavy
- účinné od 17. 5. 2016

Network Code on Demand Connection – DCC

Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1388, ktorým sa stanovuje sieťový predpis pre pripojenie odberateľov do elektrizačnej sústavy
- účinné od 7. 9. 2016

Network Code on requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current-connected power park modules - HVDC

Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1447, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o požiadavkách na pripojenie sietí jednosmerného prúdu vysokého napätia a jednosmerne pripojených jednotiek parku zdrojov do elektrizačnej sústavy
- účinné od 28. 9. 2016

Rozdelenie sieťových predpisov

- **prevádzkové**

- Guideline on electricity transmission system operation – **SO GL**

- Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1485, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy

- účinné od 14. 9. 2017

- Network Code on electricity emergency and restoration – **ER**

- Sieťový predpis pre núdzové stavy a obnovu

- schválenie sa očakáva koncom roka 2017

Rozdelenie sieťových predpisov

- **trhové**

Guideline on capacity allocation and congestion management – **CACM**

Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia
- účinné od 14. 8. 2015

Guideline on forward capacity allocation – **FCA**

Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1719, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie dlhodobých kapacít
- účinné od 17. 10. 2016

Guideline for electricity balancing – **EB GL**

Usmernenie pre udržiavanie výkonovej rovnováhy
- schválenie sa očakáva koncom roka 2017

Napriek tomu, že nariadenia Komisie sú priamo vykonateľné bez potreby ich dodatočného zapracovania do národnej legislatívy, je potrebné ich komplexne analyzovať, aby nedochádzalo k rozporom s platnými právnymi predpismi SR, ale aj internými predpismi SEPS.

Je potrebné včas a správne identifikovať povinnosti, ktoré pre SEPS vyplývajú z jednotlivých nariadení a následne ich plniť.

Usmernenie pre udržiavanie výkonovej rovnováhy EB GL

Základné oblasti na harmonizáciu podľa EB GL:

- Vytvorenie celoeurópskych platforiem na spoločnú aktiváciu regulačnej elektriny (RE)
- Základné princípy na vytvorenie metodík na rezervovanie cezhraničných kapacít pre potreby výmeny RE
- Princípy na harmonizáciu metodiky zúčtovania odchýlok
- Základné princípy nákupu disponibilít podporných služieb a ich výmeny
- Nové požiadavky na publikovanie informácií a transparentnosť

Ciele nariadenia EB GL

Ciele nariadenia EK, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (nariadenie „EB GL“):

- Vytvorenie jednotného legislatívneho prostredia v rámci EÚ
- Snaha o integráciu európskych trhov s podpornými službami a regulačnou elektrinou
- Vytvorenie nediskriminačného a efektívneho trhu založeného na hospodárskej súťaži
- Zosúladenie časov pre zúčtovanie odchýlok
- Integrácia a podporovanie výmeny regulačnej elektriny na základe systému GCC (spolupráca pri regulácii siete)

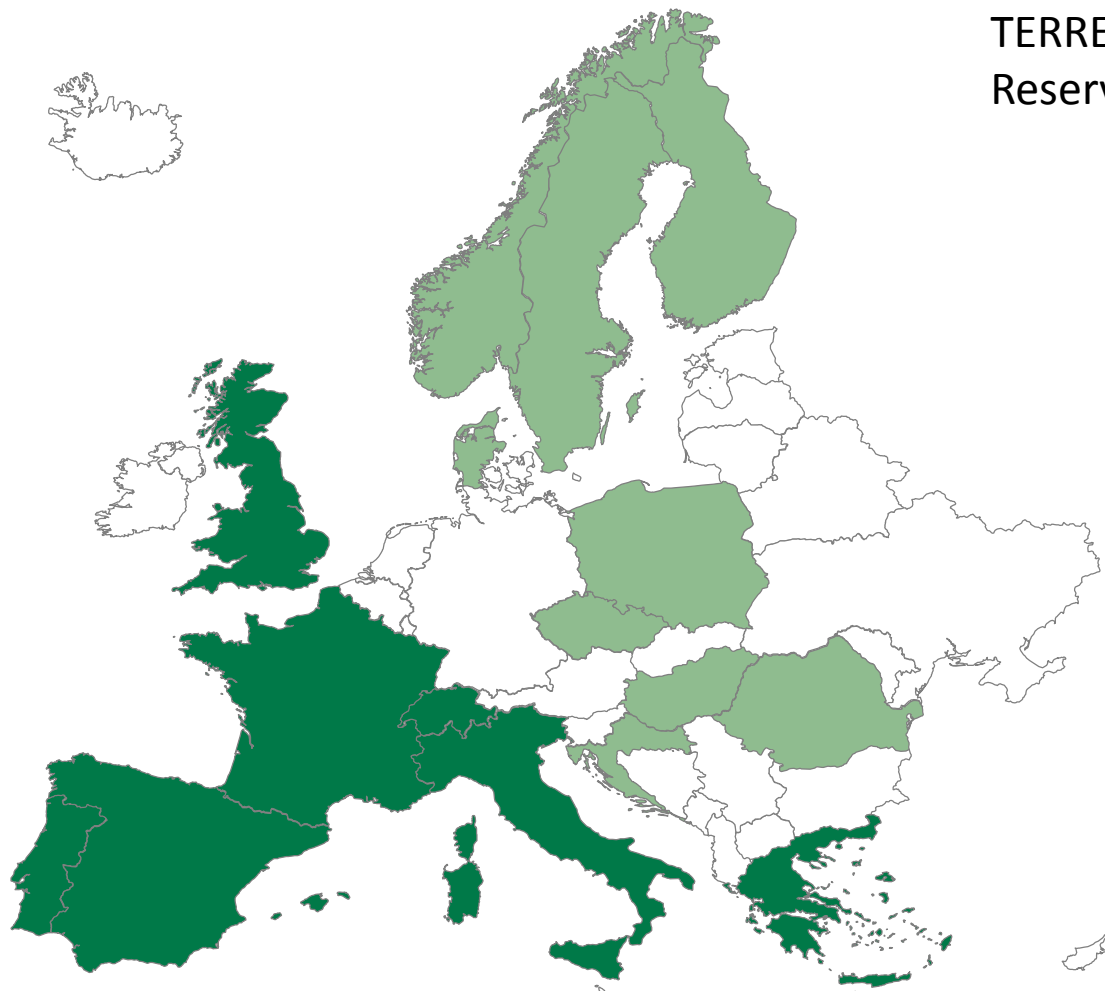

Nariadenie EB GL definuje vznik 4 platforiem pre harmonizovanú výmenu a aktiváciu RE:

- EÚ platforma na výmenu RE z nahradzujúcich rezerv (tzv. „RR“), pričom sa za nahrádzajúce rezervy považujú rezervy s dobou aktivácie dlhšou ako 15 min.
  - Projekt TERRE
- EÚ platforma na výmenu RE z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou (tzv. „mFRR“), pričom sa za rezervy na obnovenie frekvencie považujú rezervy z dobou aktivácie do 15 min.
  - Projekt MARI
- EÚ platforma na výmenu RE z rezerv na obnovenie frekvencie s automatickou aktiváciou (tzv. „aFRR“)
  - Projekt PICASSO
- EÚ platforma pre postup tzv. Imbalance netting
  - Projekt IGCC

TERRE Projekt – súčasný stav

TERRE – Trans European Replacement Reserves Exchange

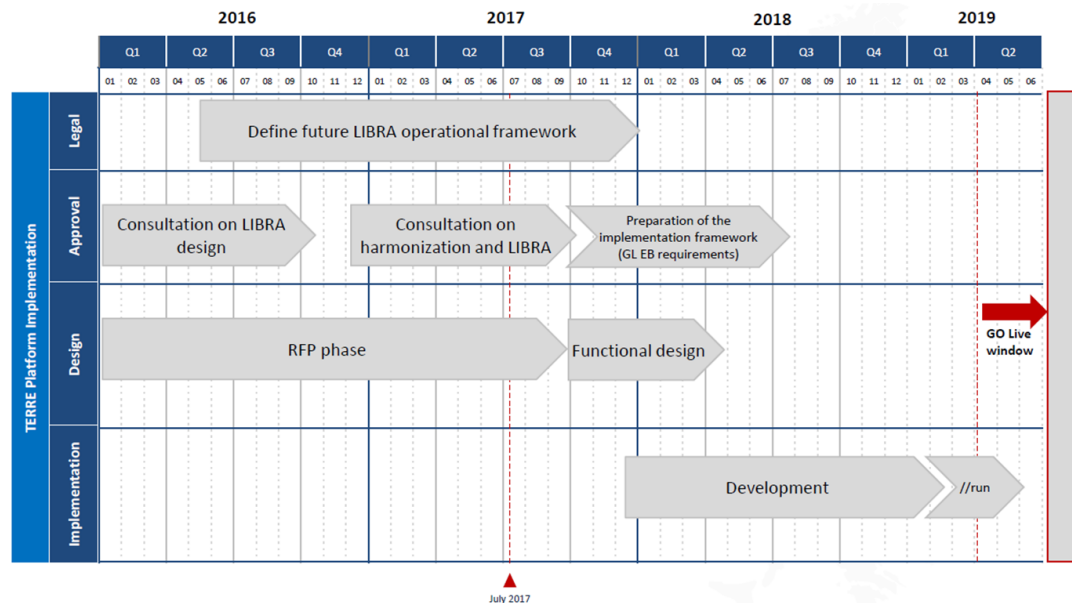
■ Členovia

■ Kandidáti

TERRE Projekt – súčasný stav

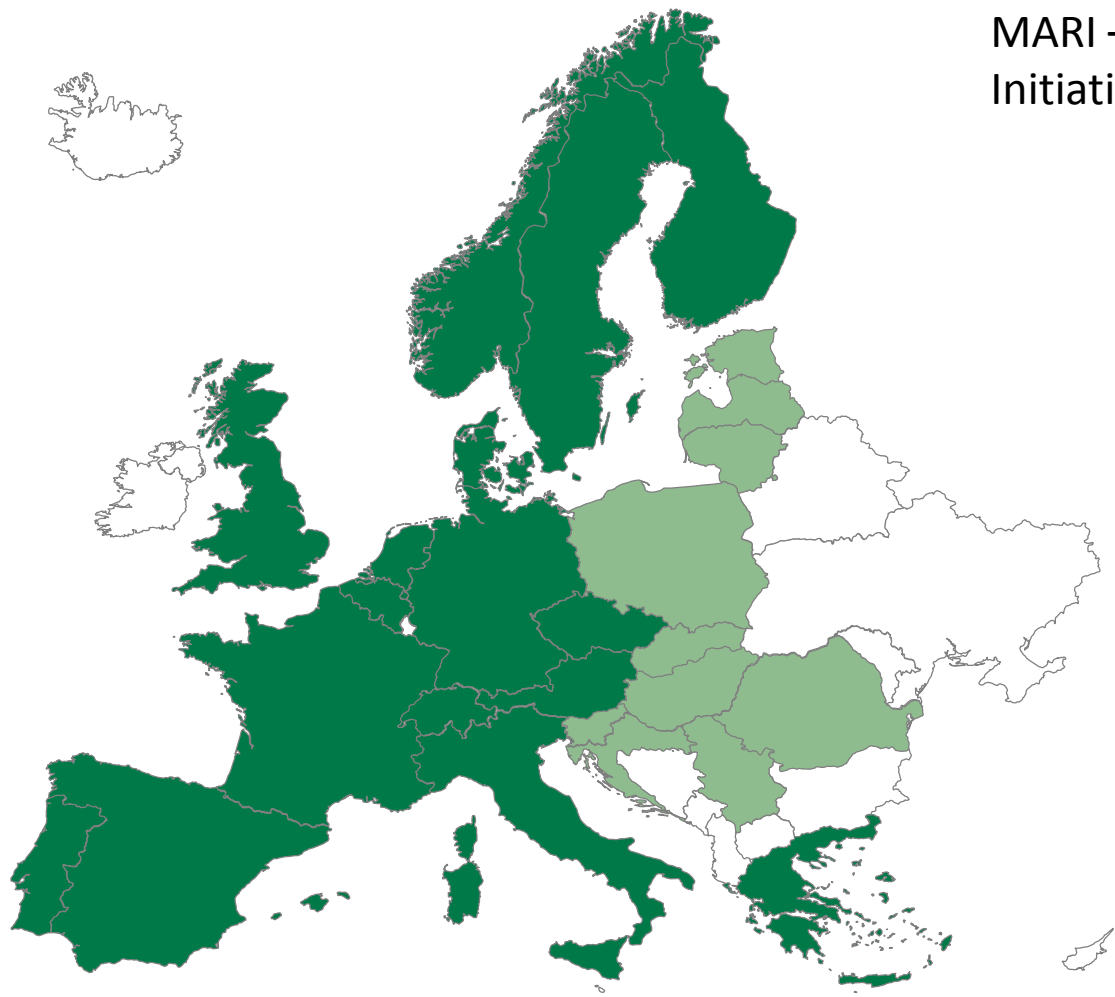
Súčasný stav projektu TERRE:

- V projekte TERRE súčasne bežia výberové konania pre dodávateľa softvéru na rozvoj platformy LIBRA
- Projekt LIBRA bude oddelený projekt od projektu TERRE a bude môcť byť použitý pre vyhodnotenie a aktiváciu RE aj pre iné platformy
- Štáty zo statusom pozorovateľa sa zatiaľ nepodieľajú na hradení nákladov až do doby pokiaľ IF RR nebude schválený. Po schválení IF RR budú všetky štáty, ktoré musia participovať v platforme RR v zmysle EB GL vyzvané, aby sa stali plnohodnotnými členmi projektu.

MARI Projekt – súčasný stav

MARI – Manually Activated Reserves Initiative

- Členovia
- Pozorovatelia

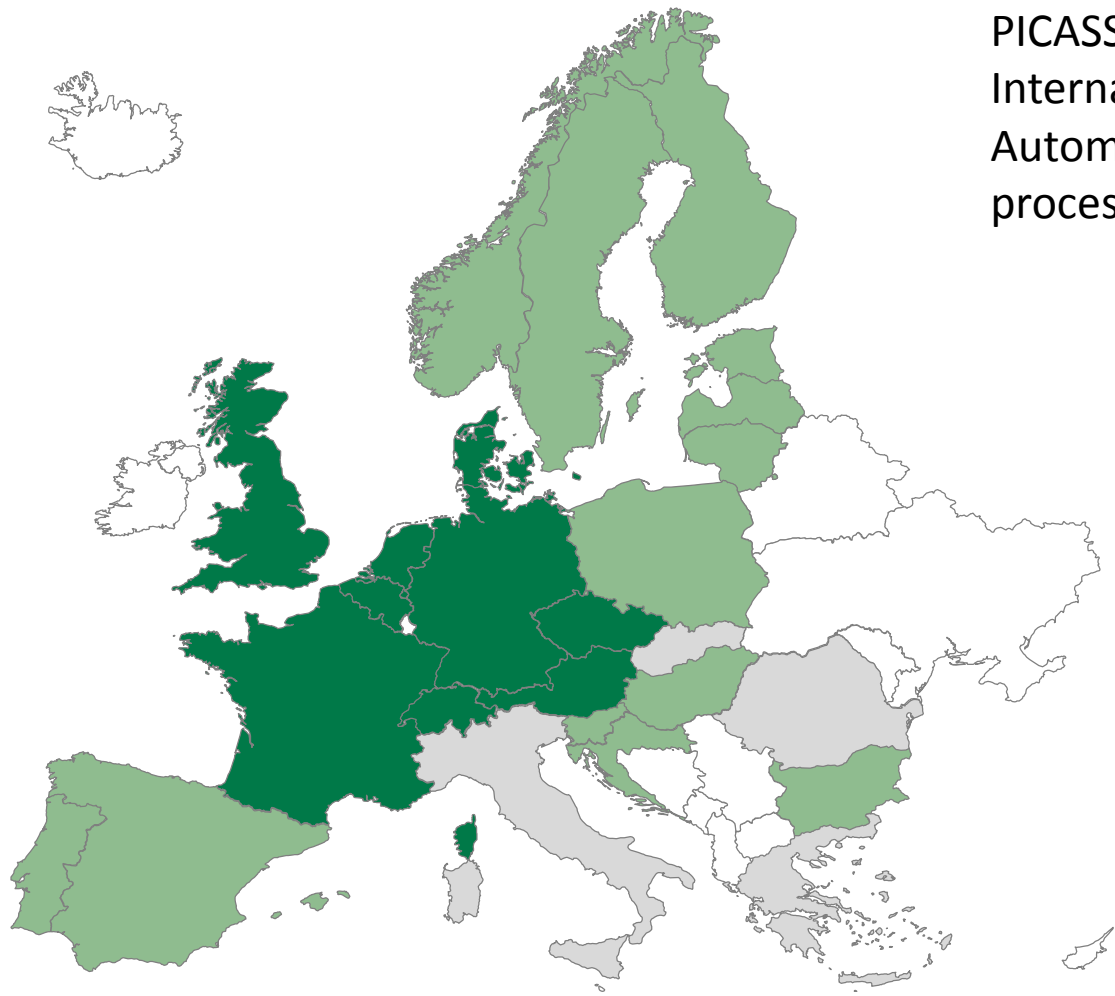
MARI Projekt – súčasný stav

Cieľom projektu je vytvoriť platformu na výmenu regulačnej energie z mFRR.

Súčasný stav projektu MARI:

- Projekt MARI organizuje verejnú konzultáciu k prvotnému návrhu platformy pre mFRR, ktorá bude prebiehať od 13.11. do 15.12.2017
- Konzultácia bude zverejnená na webovej stránke ENTSO-E, pričom účastníci trhu budú mať možnosť zadávať pripomienky a odpovedať na predpripravené otázky
- Prvotný návrh je pripravený s niekoľkými variantmi, ku ktorým sa budú účastníci vyjadrovať (napr. celková doba aktivácie štandardného produktu 15 alebo 12,5 minúty)

PICASSO Projekt – súčasný stav

PICASSO – Platform for the International Coordination of the Automatic frequency restoration process and Stable System Operation

- Členovia
- Pozorovatelia

PICASSO Projekt – súčasný stav

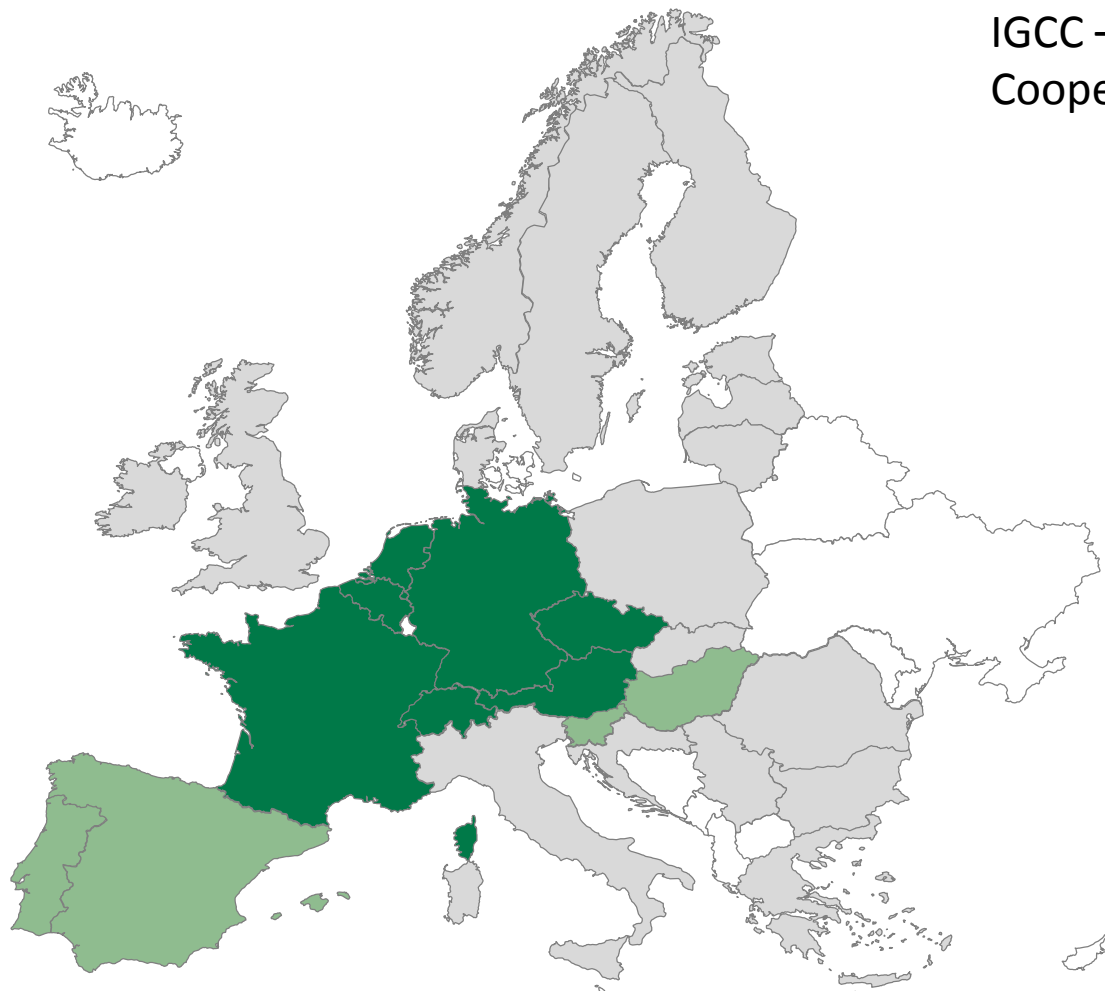
Cieľom projektu je navrhnuť a implementovať platformu na výmenu regulačnej energie z aFRR v súlade s EB GL, SO GL a CACM.

Súčasný stav projektu PICASSO:

- Do projektu PICASSO v súčasnosti nie sú zapojené Slovensko, Taliansko, Grécko a Rumunsko
- Projekt PICASSO zorganizoval dňa 5.10.2017 predbežnú verejnú konzultáciu pre štáty, ktoré sú do projektu zapojené
- Výstupy z verejnej konzultácie sú vytvárané a budú distribuované členom Výboru pre trh ENTSO-E

IGCC Projekt – súčasný stav

IGCC – International Grid Control Cooperation

- IGCC členovia
- Prebieha prístupový proces
- Kandidáti

IGCC Projekt – súčasný stav

Cieľom projektu je navrhnuť a spustiť platformu pro imbalance netting v súlade s EB GL.

Súčasný stav projektu IGCC:

- Na stretnutí Výboru pre trh ENTSO-E dňa 11.2.2016 bol odsúhlasený návrh, aby nosným projektom pre rozvoj budúcej platformy pre kontinentálnu Európu bolo IGCC
- Projekt IGCC je jediným implementačným projektom v zmysle EB GL, ktorého prevádzka je realizovaná
- V súčasnosti projektový tím vytvára implementačný rámec pre IN (imbalance netting), nakoľko prvá verzia bola zamietnutá kvôli odvolávaniu na súčasnú zmluvu

Aktualizácia technických podmienok

- Každý PPS najneskôr do 6 mesiacov od uvedenia nariadenia EB GL do platnosti vypracuje návrh úpravy technických podmienok, ktoré budú v súlade s požiadavkami stanovenými v EB GL
- Pri návrhu podmienok musí PPS koordinovať svoju činnosť s PDS a účastníkmi trhu
- Aktualizácia podmienok musí byť schválená príslušným regulačným úradom
- Návrh aktualizácie podmienok musí v sebe zahŕňať časový plán na implementáciu aktualizácie pravidiel, pričom by časový rámec na implementáciu nemal byť dlhší ako 12 mesiacov od schválenia aktualizácie podmienok zo strany regulačného úradu

Aktualizácia technických podmienok

Aktualizácia technických podmienok by v sebe mala zahŕňať:

- postupy pre predkvalifikáciu poskytovateľov podporných služieb, pričom by PPS mal umožniť agregáciu odberných zariadení, zariadení na uskladňovanie energie a zariadení na výrobu elektriny v jeho riadiacej oblasti
- Obstarávanie disponibility by malo byť podľa článku č. 32.3 vykonávané zvlášť pre kladný a záporný smer regulácie pre všetky služby okrem primárnej regulácie výkonu
- Návrh aktualizácie podmienok musí v sebe zahŕňať časový plán na implementáciu aktualizácie pravidiel, pričom by časový rámec na implementáciu nemal byť dlhší ako dvanásť mesiacov po schválení aktualizácie podmienok príslušným regulačným úradom

Ďakujem za pozornosť!